

Direktna akcija

★ NOVA SERIJA ★ BR.7 ★ 08. Mart 2021. GOD ★ BESPLATNO ★

Živeo 8. mart i živela borba za žensko oslobođenje!

Volterin de Kler (1866-1912)

Povodom Međunarodnog dana žena donosimo kratak portret istaknute američke anarhistkinje i antikapitalističke feministkinje Volterin de Kler (1866-1912). Ovu skicu Volterin (koja je neobično ime dobila prema čuvenom francuskom prosvetitelju Volteru) sastavila je druga, široj javnosti poznatija anarhistkinja i feministkinja Ema Goldman. Iako možda ne u obimu u kome je delovanje Eme Goldman izvršilo uticaj u borbi za radnička i ženska prava, uticaj Volterinine publicističke aktivnosti, eseja i članaka, kao i javnih skupova i predavanja u radničkoj klasi bio je veoma veliki i njegovi tragovi se na neki način mogu videti i u savremenim oslobodilačkim pokretima. U tom smislu i danas, radeći na organizovanju borbe, nošeni parolama “Živeo 8. mart!” i “Živela borba za žensko oslobođenje!” setimo se ove izuzetne žene.

„Volterin de Kler je započela svoju javnu karijeru kao pacifistkinja, i dugo je zauzimala stav oštro suprotstavljen revolucionarnim metodama. Ali događaji u Evropi u poznijim godinama njenog života, Ruska revolucija 1905, ubrzani razvoj kapitalizma u njenoj sopstvenoj zemlji, praćen svojevrsnom okrutnošću, nasiljem i nepravdom, a naročito Meksička revolucija, promenili su njeno viđenje ovih metoda. Kao i uvek kada bi, nakon unutrašnje borbe, Volterin videla povod za promenu, njena dobra duša primorala bi je da slobodno prizna svoju grešku i hrabro se zauzme za nešto novo.

Tako je i uradila u svojim većim esejima „Direktna akcija” i „Meksička revolucija”. Radila je i više; strastveno se zauzela za borbu meksičkog naroda koji je odbacio svoj jaram; pisala je, predavala i sakupljala novac za meksičku stvar. Čak je izgubila strpljenje za neke svoje saborce i saborkinje jer su u događajima preko meksičke granice videli/e samo jednu fazu društvene borbe, a ne sveobuhvatno pitanje kome treba podrediti sve ostalo. I ja sam bila među oštro kritikovanim, zajedno sa časopisom *Majka zemlja* koji sam objavljivala. Sa druge strane, i Volterin me je često osuđivala zbog mog „bačenog” truda da približim ove teme američkoj inteligenciji umesto da sav svoj trud posvetim radnicima, kao što je ona tako gorljivo radila.

Ali, kako nam je bila poznata njena istinska iskrenost, religiozna revnost koja je obeležavala sve što radi, nikome nisu smetali njeni prekori: nastavile smo da je volimo i da joj se divimo.

Koliko je duboko osećala svu nepravdu načinjenu Meksiku videlo se iz činjenica da je počela da uči španski i da je planirala da ide u Meksiko da živi i radi među Jaki indijancima i postane aktivna sila revolucije. Volterin de Kler se 1910. godine preselila iz Filadelfije u Čikago, gde se ponovo posvetila podučavanju imigranata, u isto vreme je predavala, radila na istoriji pobune na Hejmarketu, prevodila je sa francuskog biografiju Lujze Mišel, sveštenice samilosti i osvete, kako je V. T. Sted nazvao ovu francusku anarhistkinju, prevodila je i druge radove stranih autora o anarhizmu. Neprestano na mukama zbog svoje strašne nevolje, dobro je znala da će je bolest prerano oterati u grob.”

Metode Anarhosindikalizma

Prava za koje se radništvo izborilo tokom istorije - kao što su prava na rad i na sindikalno organizovanje, osmočasovno radno vreme i druga, osvojena su različitim metodama: masovnim protestima, blokadama, generalnim štrajkovima i radikalnim sukobima sa gazdama i državom.

Štrajk predstavlja standardni vid radničke borbe za bolje uslove rada i života. Štrajk je organizovana kolektivna obustava rada koja direktno onemogućuje stvaranje profita i najčešći je oblik direktne radničke akcije. U anarhosindikalizmu posebno mesto zauzima generalni štrajk koji se smatra najjačim radničkim oružjem. Kako štrajkovi direktno utiču na ostvarivanje profita, političari i kapitalisti se na sve moguće načine trude da uguše štrajkove i ublaže njihove posledice po sebe. Neretko, oni uz pomoć sindikalne birokratije od sindikalnog pokreta prave farsu, ne bi li potpuno pasivizirali radnike i ubedili ih da šta god da se pokuša, stvari samo mogu da budu još gore, pa je zato bolje i ne pokušavati ništa. Ipak, istorija radničkih borbi pokazala je da to nije istina, te da uvek treba pokušavati.

Kako u uslovima bede i dezorganizovanosti radničke klase, nije uvek moguće organizovati efikasne štrajkove, još jedna od metoda za poboljšanje uslova rada

je sabotaža. Sabotaža, bila ona sabotaža proizvoda – smanjenje proizvedene količine ili kvaliteta, ili sabotaža samih sredstava za proizvodnju, takođe veoma efikasno udara na profit gazda i dovodi ih u situaciju da moraju da naprave ustupke i prihvate zahteve radnika i radnica. Naravno, potrebno je znati da sabotaža, da bi postala moćno oružje, mora biti praktikovana metodično i inteligentno, a najbolje rezultate daje kada su radnici već sindikalno organizovani, te koordinisanim akcijama sabotaže mogu naneti velike štete poslodavcima i brže ostvariti ciljeve borbe. Najčešće je dovoljno i samo pripremiti njome, pa da se postignu korisni rezultati. Kao oblik otpora, sabotaža je stara koliko i samo eksploatacija ljudi.

Od dana kada je prvi gospodar prvi put došao u situaciju da profitira od tuđeg rada – baš od tog dana – eksploataciji radnik je instinktivno pokušavao da pruži svom gospodaru manje nego što je ovaj zahtevao. U tom smislu eksploataciji su nesvesno sabotirali svoje gospodare, indirektno ukazujući na nepomirljivi sukob između klasa. Iako svaka vrsta sabotaže predstavlja vid klasne borbe, jaka nehijerarhijska organizacija i povezanost radnika i radnica neophodna je za dugoročne pobjede i konačnu transformaciju društva u pravednije, koje neće biti

zasnovano na eksploataciji radničke klase.

Još jedan vid radničke borbe, pored štrajka i sabotaže je blokada. Blokade važnih saobraćajnica, institucija i mehanizama koji omogućavaju nesmetanu eksploataciju, osim prekida dotoka novca u džepove kapitalista, omogućavaju dobijanje pažnje medija, što sa sobom povlači dobijanje pažnje celokupne javnosti, čime se dodatno vrši pritisak i ubrzava ispunjenje zahteva. Osim toga, blokade mogu da podstaknu druge radnike da svoje probleme pokušaju da reše na isti način, šalju jasnu poruku da u društvu ne postoji nikakva harmonija, stvaraju svest o socijalnim previranjima i podižu nivo atmosfere bunta u društvu. Okupljanje radnika i radnica u borbene, anarho sindikate omogućava veću sigurnost, efektivnost i organizovanost ovakvih vidova borbe. Samo složno možemo izvojevati kako male, tako i velike pobjede.

Zbog toga je potrebno organizovati se u borbene radničke sindikate, u kojima odluke donose isključivo radnici i radnice na sindikalnim zborovima i koji su spremni da primenjuju direktnu akciju i sve legitimne oblike borbe kako bi ostvaili radničke zahteve ali i korenitu promenu sistema!

STOP OTKAZIMA!

Uprkos otežanim životnim uslovima usled pandemijske krize, kao i tome što su brojni životi ugroženi, otpuštanje radnika i radnica širom Srbije nastavlja se gotovo neometano.

Leskovačka „Jura“ u relativno skorijem periodu otpustila je 200 osoba. Reč je o ljudima koji su bili zaposleni na određeno vreme, a otpušteni su bez ikakvog obrazloženja. O užasnim uslovima rada u „Juri“ priča se još od kada je ta korejska firma došla u Srbiju. Jedna od otpuštenih radnica navodi da je na posao dolazila i vikendima, kao i da joj je prećeno otkazom u slučaju razboljevanja, te je na posao išla i bolesna. Slobodne

dane nije mogla dobiti čak ni kada je imala smrtni slučaj u porodici. Sa ovakvom situacijom suočavaju se svi zaposleni u proizvodnji u ovoj firmi, pa se ističe još da se radi i nedeljom, a i državnim praznicima.

Još jedna kompanija koja je u skorije vreme najavljivala otpuštanja radnika i radnica je i austrijska kompanija Cumtobel, čije je srpsko sedište u Nišu. Iako je ova strana firma od Srbije dobila subvencije u iznosu od 7. 200 evra po radnom mestu, otkaze je već dobilo 10 radnika, a očekuje ih još 50, što rukovodstvo kompanije pokušava da opravda smanjenim izvozom za vreme pandemije.

Pored toga, na preostale zaposlene se vrši pritisak da potpišu sporazumni raskid ugovora o radu, zbog čega bi dobili mnogo manje otpremnine nego što im po zakonu sleduje u slučaju da gazda raskine ugovor.

Ovo je još jedna od potvrda da strani, a ni domaći, kapital nije tu da bi radnicima i radnicama u Srbiji poboljšao živote, već da bi bogate gazde sebi još malo napunile džepove, ne mareći za nas. Država Srbija je po ko zna koji put pokazala da je na strani kapitala i da je mi, radnici i radnice ove zemlje, ne zanimamo.

Priključi se!

Sindikalna konfederacija Anarhosindikalistička inicijativa (ASI) je propagandno-borbena anarhistička revolucionarna sindikalna organizacija.

ASI se bori za društvo koje će biti bazirano na individualnoj i kolektivnoj slobodi, ravnopravnosti, solidarnosti i međusobnoj pomoći, lišeno svih oblika represije, hijerarhije i vlasti čoveka nad čovekom. Smatramo da je za ostvarivanje naših ideja neophodno raskrstiti sa svim oblicima autoritarnog načina organizovanja. Zbog toga se organizujemo, na našim radnim mestima, u obrazovnim ustanovama, i uopšte svim mestima na kojima smo poniženi i eksploatisani,

na principima nehijerarhijske direktne demokratije.

Svet je podeljen na dve klase: klasu eksploatatora i klasu eksploatisanih, stoga su za nas neprijatelji slobode sve strukture, organizacije ili pojedinci koji pokušavaju da održe ili pogoršaju takvo stanje. Boreći se za besklasno društvo borimo se protiv države - strukture čija je jedina svrha obezbeđivanje i zaštita interesa vladajuće klase, i kapitalističkih odnosa u društvu - odnosa u kojima kapitalista živi od viška vrednosti, tj. neplaćenog rada radnika i radnica. Svakako, našu borbu čini i borba protiv svih negativnih proizvoda takvog društva: svake vrste nacionalizma i diskriminacije.

Jasno nam je da je ispunjenje naših konačnih zahteva - oslobođenje radničke

klase i svih individua koje je čine, i ukidanje države i kapitalističkog sistema - potpuno suprotno interesima politikanata i gazda, stoga smo, pored svakodnevnih borbi na radnom mestu za poboljšanje uslova rada, svesni nužnosti radikalnog raskida sa ovakvim društvom i njegove revolucionarne promene.

Španija: jedan svet, jedna borba!

Tokom protesta širom Španije protiv policijske brutalnosti i zatvaranja Pabla Hasela, repera koji je osuđen na zatvorsku kaznu zbog vređanja krune, država je dodatnom policijskom brutalnošću i novim hapšenjima još jednom pokazala šta misli o slobodi govora, protestovanju i uopšte bilo kakvom protivljenju i suprotstavljanju vladajućim strukturama. Pored prebijanja i trovanja suzavcem, prema izvorima iz medija uhapšeno je preko 100 ljudi, ali moguće je da je taj broj i mnogo veći, uzevši u obzir ulogu medija u ovakvim situacijama, gde se iznova svedoči da su im od zdravlja i sigurnosti ljudi bitniji dobrobit bandera i autobuskih stajališta, od budućnosti dece bitnija budućnost kontejnera, a od slobode govora bitnija sloboda policije

da palicama odgovori na bilo šta što se ne isplati državi i gazdama.

Među uhapšenima tokom protesta, našao se i jedan od naših drugova iz CNT-AIT Granada, koji je 22. februara priveden, te mu je nakon saslušanja izrečeno zadržavanje i odveden je u zatvor, bez jasnog obrazloženja zašto mu je određen pritvor.

Iako nam je već poznato da država ne poštuje ni zakone koje sama propisuje kada joj to ne odgovara, kao i da su zakoni pisani tako da održe postojeći sistem nepravde, ovakvi postupci su primeri krajnje surovosti i spremnosti države da učini bilo šta da bi ugušila organizovani otpor i sačuvala privilegije vladajuće

klase. Sa sličnim situacijama smo se susreli prošle godine i kod nas, kada je policija prebijala, gušila suzavcem, jurila na konjima i u džipovima i proizvoljno hapsila ljude po Beogradu jer su protestovali.

Sekcija CNT-AIT iz Granade je uložila žalbu na pritvor, ali pored formalne borbe organizuju i proteste podrške kako bi se stvorio što veći pritisak na državne organe da oslobode druga, kao i sve ostale nepravedno zatočene borce i borkinje za slobodu!

Podrška i solidarnost sa drugaricama i drugovima iz Španije!

Jedan svet – jedna borba!

Granada, protest protiv policijske represije i hapšenja

Sindikalna konfederacija Anarhosindikalistička inicijativa (ASI) je propagandno-borbena anarhistička revolucionarna sindikalna organizacija, koja se bori za društvo bazirano na individualnoj i kolektivnoj slobodi, ravnopravnosti i solidarnosti, lišeno svih oblika represije, hijerarhije i vlasti čoveka nad čovekom.

ASI je Sekcija Međunarodnog udruženja radnika i radnica (MUR-AIT-IWA)

Direktna akcija nastavlja tradiciju časopisa Hleb i sloboda, čiji je prvi broj štampan 1905. u Beogradu

Direktna akcija se finansira vašim donacijama. Ako želite da nas podržite na ovaj način, novac možete uplatiti na račun Centra za liberterske studije:
200-2269920101033-28

Uredništvo: Ivan Lazarević, Milanka Jovičić, Marko Borisavljević, Ana Jovanović

Priloge i pisma slati na kontakt adresu.

Kontakt: tel. 063/1165551

e-mail: da@inicijativa.org

web: www.inicijativa.org

fb: <https://www.facebook.com/laboratorija.slobode/>

Rukopisi ne gore.

CIP: 329(497.11)
ISSN 1821-0813
COBISS-SR-ID
107264780